

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Cdo/93/2020
Identifikačné číslo spisu:	1118217651
Dátum vydania rozhodnutia:	22.04.2020
Meno a priezvisko:	JUDr. Soňa Mesiarkinová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2020:1118217651.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Mesiarkinovej a sudcov JUDr. Mariána Sluka, PhD. a JUDr. Ing. Jána Gandžalu, PhD., vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti C., narodeného XX. XX. XXXX a E., narodeného XX. XX. XXXX, obaja bytom u otca, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Vázovova 7/A, Bratislava, deti rodičov: matky C. O., rodenej D., bývajúcej v J., zastúpenej JUDr. Milanom Ficekom, advokátom v Bratislave, Žilinská 14 a otca X., bývajúceho v J., zastúpeného JUDr. Pavlom Torňošom, advokátom v Bratislave, Tomášikova 50/D, za účasti Okresného prokurátora Bratislava I, v konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas do rozvodu manželstva a o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 3P/145/2018, o dovolaní matky maloletých detí proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 23. októbra 2019, sp. zn. 11CoP/384/2019, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave uznesením z 23. októbra 2019 sp. zn. 11CoP/384/2019 potvrdil uznesenie Okresného súdu Bratislava I, č. k. 3P/145/2018-886, ktorým nariadil neodkladné opatrenie v znení, že matka maloletých detí je na čas do právoplatného skončenia konania, vedeného pod sp. zn. 3P/145/2018, povinná platiť výživné v nevyhnutnej miere na maloletého C., sumou 100,-eur mesačne a na výživu maloletého E., sumou 100,-eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám otca, počnúc mesiacom august 2019. Matka maloletých detí je oprávnená stretávať sa s maloletým synom E., počas školského roka každý utorok od 16:00 hod do 19:00 hod a štvrtok od 16:00 hod do 19:00 hod. a každú sobotu v párnom kalendárnom týždni od 10:00 hod. do nedele do 10:00 hod., s tým, že matka maloletých detí si vyzdvihne maloletého

E. od otca v mieste bydliska otca a po končení styku odovzdá maloletého E. otcovi v mieste bydliska otca. Vo zvyšku súd návrh otca maloletých detí zamietol a rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Odvolací súd po oboznámení sa so spisovým materiálom, vrátane spisu Okresného súdu Bratislava I, sp. zn. 2P/9/2019, sa zhodol so súdom prvej inštancie na spôsobe aplikácie inštitútu neodkladného opatrenia na daný prejednávany prípad, a to v otázke určenia výživného na maloleté deti a tiež aj o potrebe a určenom rozsahu styku matky s maloletým E.. Pokiaľ išlo o potrebu úpravy styku matky s maloletým E. a jeho rozsah, správne súd prvej inštancie okrem návrhu vychádzal aj zo skutočností zistených z doposiaľ vykonaného dokazovania, prednesu rodičov na pojednávaniach dňa 18. 03. 2019 a dňa 27. 05. 2019 a napokon aj návrhu kolízneho opatrovníka. Keďže napriek intervencii zo strany súdu na pojednávaní dňa 18. 03. 2019 a predbežnej dohody rodičov, z aktuálnych písomných podaní rodičov vyplývala neschopnosť rodičov sa na styku matky s maloletým E. dohodnúť a realizácia styku maloletého s matkou (spôsob odovzdávania a preberania) pre nedostatočnú vzájomnú spoluprácu by mohli u maloletého vyvolávať pocity neistoty a konflikt lojality, bolo potrebné takúto rámcovú úpravu styku považovať za žiaducu a v súlade so záujmami maloletého.

3. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podala matka maloletých detí dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzovala z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, keď mala za to, že konanie o neodkladnom opatrení je samostatné konanie a rozhodnutím o tomto návrhu sa konanie končí. Podľa jej názoru rozhodnutia súdov sú arbitrárne, vytýkala súdom nezáujem rozhodnúť o veci s ohľadom na protektívnu úlohu v mimosporovej veci, neskúmanie námietky ohľadom drogovej minulosti otca, nekritické stotožnenie sa s tvrdeniami otca a neupravenie styku, napriek neexistencii dohody rodičov. V dovolaní ďalej podrobne rozoberala celý priebeh doterajšieho konania a vyjadrovala sa k dosiaľ vykonaným dôkazom. Žiadala uznesenie odvolacieho, ako i prvoinštančného súdu zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie alebo zamietnuť návrh na nariadenie neodkladného opatrenia.

4. K dovolaniu sa vyjadril otec maloletých detí, ktorý žiadal dovolanie zamietnuť.

5. Do konania dňa 3. februára 2020 podľa § 13 ods. 1 v spojení s § 111 písm. b/ zákona č. 161/2015 Z. z. (Civilný mimosporový poriadok, ďalej len CMP) vstúpil Okresný prokurátor Bratislava I.

6. Vo svojom vyjadrení k podanému dovolaniu Generálna prokuratúra Slovenskej republiky navrhla dovolanie ako procesne neprípustné zamietnuť.

7. Dovolanie podala matka vo veci upravenej v CMP. Vzájomný vzťah medzi CMP a CSP je vymedzený v § 2 ods. 1 CMP, podľa ktorého sa na konania podľa tohto zákona použijú ustanovenia CSP, ak tento zákon neustanovuje inak. Keďže § 76 CMP neobsahuje odlišnú právnu úpravu dovolania podaného vo veci starostlivosti súdu o maloletých, prípustnosť dovolania matky bola posudzovaná podľa ustanovení CSP.

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) /ďalej aj len najvyšší súd/ po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) účastníčka konania zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania dospel k záveru, že dovolanie matky nie je prípustné. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 CSP) dovolací súd uvádza nasledovné.

9. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a 421 CSP.

10. Prípustnosť svojho dovolania vyvodzuje matka z § 420 písm. f/ CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane,

aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

11. V zmysle § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak v konaní došlo k niektorej z procesných vád, ktoré sú vymenované v § 420 písm. a/ až f/ CSP; k preskúmaniu opodstatnenosti argumentácie dovolateľa o existencii jednotlivých procesných vád konania v zmysle § 420 CSP pristupuje dovolací súd len vtedy, ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu uvedenému v tomto ustanovení.

12. Najvyšší súd už v rozhodnutí, sp. zn. 3Cdo/236/2016 (publikovanom v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako judikát R 19/2017) uviedol, že základným (a spoločným) znakom všetkých rozhodnutí odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné podľa § 420 CSP, je to, že ide buď o rozhodnutie vo veci samej alebo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí.

13. Najvyšší súd nespochybňuje, že rozhodnutím odvolacieho súdu vo veci samej môže byť - za istých predpokladov - tiež uznesenie odvolacieho súdu. O také rozhodnutie ide v prípade uznesenia odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvej inštancie o nariadení neodkladného opatrenia na základe takeého návrhu, spolu s ktorým, prípadne po podaní ktorého nebola podaná nadväzujúca žaloba (teda návrh na určité rozhodnutie vo veci samej). K tomu záveru dospel najvyšší súd už v rozhodnutí, sp. zn. 8Cdo/83/2017, v ktorom uviedol, že „rozhodnutie o neodkladnom opatrení má povahu rozhodnutia vo veci samej vtedy, ak samotné neodkladné opatrenie konzumuje vec samu. Taká situácia môže nastať v prípade návrhov na nariadenie neodkladného opatrenia podaných po skončení konania (pri splnení podmienok § 325 ods. 1 CSP). Rovnako v prípade návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia pred začatím konania, na ktoré nenadväzuje žaloba podľa § 336 ods. 1 CSP, konanie končí rozhodnutím o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a konzumuje vec samu“. Výpočet prípadov, v ktorých rozhodnutie odvolacieho súdu o neodkladnom opatrení je rozhodnutím vo veci samej, podal obdobným spôsobom najvyšší súd tiež v rozhodnutí, sp. zn. 3Cdo/157/2017, 5Obdo/76/2016. Dovolací súd k tomu poznamenáva, že tieto právne náhľady sú zastávané aj v odbornej právnickej literatúre (pozri Števček M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol., Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C. H. Beck, str. 458).

14. V danom prípade súd prvej inštancie v uznesení o nariadení neodkladného opatrenia upravil na návrh otca maloletých detí, ktorému čiastočne vyhovel, povinnosť platiť výživné zo strany matky k maloletým deťom, ako aj styk matky s maloletým E., a to ako uviedol vo výroku svojho uznesenia.... „, na čas do právoplatného skončenia konania vedeného pod sp. zn. 3P/145/2018“, teda konania, v ktorom súd bude rozhodovať o veci samej, t. j. o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas do rozvodu manželstva rodičov maloletých detí.

15. Z uvedeného je zrejmé, že uznesenie odvolacieho súdu, ktorým potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie, nemá charakter rozhodnutia, ktorým konanie končí, tak ako je uvedené v § 420 CSP a právny výklad podaný dovolateľkou o prípustnosti jej mimoriadneho opravného prostriedku v tomto smere neobstojí.

16. Ak je dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej, ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, je z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. a/ až f/ CSP irelevantné, či k dovolateľkou namietanej procesnej vade došlo alebo nedošlo.

17. Vzhľadom na to dovolací súd dovolanie matky ako procesne neprípustné podľa § 477 písm. c/ CSP odmietol.

18. Najvyšší súd rozhodnutie o trovách dovolacieho konania neodôvodňuje

(§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

19. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.